

* LUČKA *

VERSKI LIST ZA MLADINO
* 1941-XIX 1942-XX *

Srebrni škofovski jubilej papeža Pija XII.

V nedeljo, 10. majnika, so ljubljanski otroci ob treh popoldne proslavili pet in dvajsetletnico škofovanja papeža Pija XII. Od vseh koncev in krajev našega mesta so prigomazeli dečki in deklice v frančiškansko cerkev, kjer jim je urednik »Lučke« toliko lepega povedal o sedaj vladajočem papežu in jim orisal v živahnih besedah zgodovino papežev od sv. Petra do Pija XII. Papež je vedno živeči, vedno učeči, vedno blagoslavljajoči in vedno trpeči Kristus. Jezus je rekel Petru in apostolom: »Ako so mene sovražili, bodo tudi vas sovražili. Prišel bo celo čas, ko bodo menili, da naredijo Bogu prijetno delo, ako vas umorijo.« Tako je zgodovina papežev nepretrgana zgodba hudega trpljenja. Kolikokrat se je papežem zgodilo isto, kot božjemu Zveličarju. Neverniki, brezverci in krivoverci so mu klicali: »Proč z njim! Križaj ga! Nočemo, da bi ta vladal nad nami!« Tudi sedanji papež mnogo trpi zaradi strahot svetovnega prelivanja krvi. Kolikokrat je že dvignil svoj glas in rutil in prosil oblastnike sveta, naj vendar sklenejo mir. Poleg duhovnih dobrin pa deli sveti oče tudi gmotno podporo: pomaga ranjencem, ujetnikom in vsem po vojni hudo prizadetim. Ko bi svet poznal njegovo ljubeče očetovsko srce — nikdar bi ga ne obrekoval in blatil. Zato pa vneto molimo za svetega očeta, da bo mogel v teh težkih časih nositi breme svoje službe Bogu v slavo in vernim v blagoslov. — Po govoru je prišel pred oltar g. stolni dekan dr. Kimovec z mitro ob velikem spremstvu duhovnikov. Po petih litanijah je zbranim podelil »blagoslov otrok« po rimskem obredniku. Otroci so navdušeno peli in goreče molili za svetega očeta Pija XII.

LETO VII.

JUNIJ 1942-XX

ŠTEV. 9-10

Pivek Janez:

Sveto Rešnje Telo

O, kako smo se nekoč otroci veselili procesije sv. Reš. Telesa. Kako radosten se nam je zdel ta praznik. Kar dneve smo šteli, ki nas še ločijo od njega. In v resnici je ta dan nad vse radosten. Seveda, moramo ga pa doživeti z živo vero in gorečo ljubeznijo do božjega Odrešenika. Želim, da ga letos še prav posebno pobožno preživite.

Vsak dan obiskujemo našega Gospoda v cerkvi; ta dan, na praznik sv. Reš. Telesa, pa nas hoče On obiskati. Skrit pod nežno podobo belega kruhka hoče priti med nas, hoče blagosloviti nas in vso božjo naravo.

Le opazujte, kako ga vsa narava hrepeneče pričakuje. Cvetlice so se že na vse zgodaj prebudile in radovedno stegujejo svoje cvetne glavice. S široko odprtimi očkami zro zvedavo tja v veselo pomladno jutro, kakor da pričakujejo danes nekaj prav posebnega. Skozi žitna polja gre nek tajinstven šepet. Še drevje, ki stoji ob vaških potih, drhti v nekem slavnostnem pričakovanju in se zdi kot da skriva v sebi neko posebno skrivnost.

In v travi črika murnček in pod nebom vriska škrjanček tako veselo in prešerno, kot bi hotel reči: Le občudujte me, pa povejte, če zna kdo lepše! Vsa narava je svečano vznemirjena in v radostnem pričakovanju.

Da, Kralj nebes in zemlje hoče danes pogledati, kaj dela vse to nežno cvetje in drevje in rastlinje; kaj delajo njegove ptičice in živalce. Ali izkazujejo vsaka na svoj način dolžno čast svojemu Stvarniku? — Danes hoče med nje, da jih blagoslovi.

Glejte, otroci, če se že narava veseli prihoda svojega Stvarnika in Gospoda, kako se ga potem mora šele človek,

ki je krona stvarstva. In dober kristjan je ta dan zares prežet slave božje. Zato vidimo, kako so na praznik S. R. T. hiše praznično okrašene in ozaljšane z zelenjem. Ljudje v prazniških oblekah z radostjo v očeh pričakujejo mimohoda Gospodovega.

Da, otroci, na Telovo se odpro zlata vrata tabernaklja in naš Gospod zapusti svoj mirni, tihi domek na oltarju in gre med svoje verne, da jim deli svoj božji blagoslov. Pod svilenim baldahinom ga nese mašnik v zlati monštranci, proti kateri se vijejo dišeči oblački kadila. In strežniki z zvončkom opozarjajo vernike ob potu, naj pripognejo kolena in naj spoštljivo molijo svojega Gospoda in Odrešenika. Tako se vije procesija preko polj, kjer se žitno klasje ponižno priklanja svojemu Stvarniku, kot bi hotelo še prav posebno čast izkazati Njemu, ki si je kruh izbral za podobo, pod katero se skriva v zakramentu sv. Reš. Telesa.

Da, otroci, praznik S. R. T. je slovesen in mogočen praznik. Procesija S. R. T. je molitev. Zato se je morate udeležiti zbrano in pobožno. Otrok, ki se med procesijo ne obnaša dostojno, pokaže, da Jezusa prav nič ne ljubi in da mu ni mar božjega blagoslova.

Zlasti letos pokažite s pobožnim obnašanjem pri procesiji, da imate Jezusa nad vse radi in ga otroško zaupno prosite, naj razlije svoj nebeški blagoslov na vso našo ljubljeno domovino.

Zgodbe naše ljube Matere!

9. Marija beži v Egipt.

Marija se je iz templja vrnila nazaj domov, a še vedno so ji v srcu odmevale besede starčka Simeona: »Ta je postavljen v znamenje, ki mu bodo nasprotovali, tvojo dušo pa bo prebadal meč bolečin.« In res se je njegova prerokba prav kmalu izpolnila ter Marijo napolnila z bridkostjo.

Modri z Vzhoda so Herodu povedali, da iščejo novorojenega kralja, »Herod pa se je ustrašil«. Vsi, ki so ga poznali, so se z njim vred prestrašili, saj so ga po pravici imenovali »Groznega«. Bil je brez vere in brez vesti, s

prilizovanjem in podkupovanjem pa si je v Rimu pridobil naslov kralja. S pomočjo Rimljanov si je podjarmil vsoto Judejo, dal svojega prednika obglaviti in pomoriti vse Makabejce. Umoril je svojo ženo Mariamo, njeno mater Aleksandro, njenega očeta in njena dva sina, zato da se nihče ne bi mogel za njeno smrt maščevati. Tak človek je bil Herod. Modrim je hlinil svojo pobožnost, da bi laže spoznal novorojenega kralja in še njega umoril. Ker pa se

Modri niso vrnili k njemu, je dal povelje, naj v Betlehemu in okolici pomorijo vse dečke, ki so stari dve leti ali manj.

Sveta družina ni slutila nevarnosti in se je mirno ulegla k počitku. V spanju pa se je Jožefu prikazal angel in mu rekel: »Vstani, vzemi dete in njegovo mater, zbeži v Egipt in ostani tam, dokler ti ne porečem, kajti Herod dete išče, da bi ga umoril.«

Strašne so bile te besede Jožefu in kako naj jih pove Mariji? A Bog svojim ljubljencem nič ne prizanaša, hoditi morajo po trdih potih. Marija ni mrmrala, ni se pritoževala. Vstala je, ljubeče pogledala speče dete in Jožefa, naglo zbrala najpotrebnejšo obleko in odšla v mrzlo zimsko noč na dolgo pot proti Egiptu.

Ali Bog ni mogel svojega Sina drugače zavarovati? Seveda je imel na tisoče drugih sredstev; toda Jezus sam si je izbral pot ponižanja, hotel je biti deležen vseh človeških preskušenj, zato v svojo korist nikoli ni porabil božje vsemogočnosti, zase nikoli ni naredil čudeža. Jedel je, da si je potešil glad, pil je, da je potolažil žejo, pa tudi bežal je, da uide nevarnosti.

Egipt je bil izvoljenemu ljudstvu že od nekdaj pribežališče: Abraham se je v lakoti zatekal tjakaj, Jožef je bil prodan v Egipt in postal podkralj, njegov oče Jakob je z ostalimi sinovi zbežal za njim pred lakoto in štiri sto

let so vsi ostali tam in se namnožili v velik narod. Očaki so bili predpoda Zveličarja, zdaj pa tjakaj prihaja Zveličar sam.

V psalmu stoji zapisano: »Glejte, Gospod prihaja v Egipt na lahнем oblaku; maliki trepetajo pred njegovim obličjem.« Ob Jezusovem begu v Egipt so se te besede izpolnile. »Lahni oblak« je Marija, prečista Devica. Legenda tudi govori, da so se ob Jezusovem prihodu v Egiptu rušili maliki in padali z oltarjev, tako tudi slika sonca v Heliopolisu.

Izročilo še danes ve, kje je sveta družina v Egiptu živela. Pri vasi Matarijih kažejo silno staro murvo; v njeni senci je sveta družina počivala. Od tam so hiteli v Memfis; še danes stoji samostan sv. Sergija, kjer je nekoč bivala sv. družina.

Res nam sv. pismo nič ne sporoča, kako se je Jezusu, Jožefu in Mariji v Egiptu godilo — nič pa ne moremo dvojniti, da so morali tamkaj preživeti prav huda leta. Trdo so morali delati in bili so tuji! Kako ne bi hrepeneli, da bi se spet smeli vrniti v domovino?

Dobre ljudi pa sosedje kmalu spoznajo in jih radi obiskujejo. K Jožefu in k Mariji so hodili sosedje in sosede, saj še nikoli niso videli tako delavnih, pa tudi tako pobožnih ljudi, ki se kljub revščini niso nikoli pritoževali in

nikoli žalostili. Seveda sta Jožef in Marija oba trdno zapala na božjo previdnost, saj nam brez božje volje še las ne pade z glave.

Matere so tudi svoje otročičke vodile k Jezusu, da so se z njim igrali, saj tako srčkanega in tako dobrega otroka še nikoli niso videli. Jezus jih je z veseljem sprejemal, se z njimi igral, jih tolažil, če se jim je kaj ponesrečilo, in si tako dobil prijateljev. Marija pa je pridno vodila ubožno gospodinjstvo, saj je delala za samega Boga. Uboštvo se ji ni zdelo hudo, ni ga imela za kazen božjo, ampak za odliko, ki jo je delala še bolj podobno samemu Bogu.

Lenkino maščevanje

25. Niti teden ni minil, in Lenka je popolnoma ozdravela. Veselo je gostolèla z drugimi otroki in vse bolečine so bile pozabljene. Janez pa ji je znova poklonil šopek cvetlic in jo ponovno prosil odpuščenja.

26. Počitnice so se bližale h koncu. Na predan odhoda je Lenka z dovoljenjem svoje mame povabila otroke na skodelico sladke kave. Tudi Janez je bil povabljen; dvignil je roko in dejal: »Lenka, ali se za mojo hudobijo tako maščuješ?«

27. Naslednji dan so slovenski otroci odpotovali. Slovo od domačinov je bilo zelo prisrčno. Toplo so jih vabili, naj zopet pridejo in mahali so z robčki, dokler ni vlak izginil.

28. Popolno spravo pa sta Lenka in Janez praznovala pri obhajilni mizi na prvi petek, ko sta oba pobožno prejela sv. obhajilo. Lenkina teta, ki je dobro vedela za vse nezgode na morskkih čerch, je ta dan pohvalila Lenko: »Lenka, tvoje maščevanje je bilo res krščansko in je dopadljivo božjemu Sreču.«

(Konec.)

K. S. Antič

Čajanka

»Pribor je res zelo lep. Ne vem pa, čemu ti bo knjiga. Saj ne znaš brati.«

»Aha, si se tudi ti ujela kakor prej jaz. To ni knjiga, ampak škatla z barvami.«

Zdaj se je tudi Ančka čudila. Takoj ji je Zofka povedala, da bi rada priredila čajanko, pa mama ne dovoli.

»Le kaj naj denem v ročko, v sladkornico in v lonček za smetano? Ljuba Ančka, ali mi lahko kaj daš, da posode napolnim?«

»Ne, punčka moja, to ne bo šlo. Pomisli, da me bo mama spodila, če ti dam kakšno stvar, kar mi je prepo-vedala.«

Zofka je vzdihnila in se zamislila. Počasi pa se ji je lice razjasnilo, kajti prišla ji je neka misel. Ali je bila dobra ali ne, bomo že še videli.

Po kosilu je na eno mizico položila odprto škatlo z barvami. Na drugo mizico pa je razvrstila šest skodelic in na sredo postavila sladkornico, ročko in lonček za smetano.

»In zdaj bom skuhala čaj,« si je rekla.

Vzela je ročko in odhitela na vrt. Natrgala je nekaj peresc detelje in jih vrgla v ročko. Potrebovala je še vode. Ni hodila daleč. Pri pasji uti jo je zajela iz pasjega korita.

»Čaj imam že,« je veselo rekla. »Zdaj pa smetana.« Iztaknila je nekje škatlo belega praška za čiščenje kljuk. Nekaj noževih konic ga je stresla v lonček za smetano, prilila vode iz pasjega korita ter z žlico dolgo mešala, da je bilo vse penasto in belo. Še v sladkornico je bilo treba nekaj dejati. Z nožkom je narezala lepe koščke krede in jih zmetala v sladkornico. Pobrala je vse tri posode in jih spet lepo razvrstila po mizi.

»No, čajanka je pripravljena,« je rekla ponosno in si pomela roke. »Stavim, da se še Milka in Magda ne bi mogli kaj boljšega izmisliti.«

Pol ure je še manjkalo do dveh, a Zofka se ni prav nič dolgočasila. Vsa srečna je hodila okoli mizice in si večkrat rekla:

»Joj, kako sem brihtna, kako sem brihtna!«

Nazadnje so gostje le prišli. Zofka jih je prijazno sprejela in jih takoj odpeljala v svojo sobo, da jim pokaže darila. S škatlo z barvami jih je ravno tako za nos potegnila, kakor je že mama njo in sama Ančko. Zelo mikavna se jim je zdela in brž so vsi štirje začeli barvati risane slike v zvezčkah.

Ko so se tega naveličali, je Pavle rekel:

»Zdaj pa le začnimo s čajanko.«

»Da, da, čas je že,« sta mu pritrdili sestri.

»Prav,« je rekla Zofka. »Metka, sedi semkaj, Magda tja in Pavle zraven... Dajte mi skodelice, da namečem sladkorja... Tako, zdaj čaja... Povrh malo dobre smetane... No, in zdaj pijmo!«

Magda se prva oglasi: »Čudno, moj sladkor se noče stopiti.«

»Moj čaj pa je mrzel,« pravi Pavle.

»To je zato, ker je že dolgo čakal.«

Milka ga prva srebne in z gnusom izpljune: »O, fuj! Saj to ni čaj! Kakšen okus!«

Prav tako je storila Magda in zavpila: »Kdo bo to pil! Po kredi smrdi!«

Da je bila mera nesreč polna, se je še Pavle ujedal: »Kakšne nesnažne vode pa si nam dala? Po psih smrdi!«

»To se vam vsem skupaj samo tako zdi,« se opravičuje Zofka.

»Zdi, zdi! Kaj se nam zdi? Fuj, da nas greš tako grdo navleči! Sama ga pa še pokusila nisi.«

»Preveč ste razvajeni, pa vam nobena stvar ni dosti dobra!« se ujezi Zofka.

»Če tudi kdo ni razvajen, tvojega čaja ne bo mogel piti,« se zasmije Milka.

»Jaz nisem še nikoli pokusila tako zoprne pijače, kot je ta,« sitnari Magda.

»Na, na, še sama pokusi, pa boš videla, ali smo res razvajeni!« ji ponuja Pavle svoj čaj.

Ker se je Zofka otepala, ji je s silo vlil nekaj čaja v usta. Zofka je izpljunila in Pavle ji je hotel potlačiti v usta še smetane. Ta pa ga je pahnila od sebe in že sta si bila v laseh. Milka in Magda sta bili milega značaja in sta ju hoteli pomiriti. Pavle se je drl, Zofka jokala, Milka in Magda pa sta klicali na pomoč. Obe mami sta pritekli pogledat, kaj vendar imajo. In naenkrat so bili vsi tiho.

»Kaj pa počenjate?« je strogo vprašala mama.

Vse tiho.

»Milka, povej, zakaj se tepete?« vpraša zdaj teta.

»Mama, Magda in jaz se nisva topli.«

»Kdo pravi, da ne? Ti si držala Zofko za roko, Magda je Pavleta vlekla za nogo!«

»Zato, ker sva jima branili, da se ne bi — ne bi — igrala — preveč živahno.«

»Že vidim, da sta se zopet spričkala Zofka in Pavle kakor zmerom. Milka in Magda pa sta ju hoteli pomiriti. Ni res tako?«

»Da, gospa,« je rekla Milka tiho in zardela.

»Pavle,« je rekla teta, »ali te ni sram, da se pretepaš kar za prazen nič?«

»Nisem se za prazen nič, mama. Zofka nam je natočila takega čaja, da se nam je želodec obračal. Ko smo se ji pritožili, nas je pa zmerjala, da smo preveč razvajeni.«

Zofkina mama, je povohala dobrote Zofkine čajanke, čaj pokusila čisto malo, pa takoj izpljunila in se spačila.

»Iz česa pa si naredila smetano, nesrečnica?«

»Iz praška za kljuge in iz pasje vode.«

»Pa čaj?«

»Iz detelje in pasje vode.«

Obe gospe sta se morali namuzniti, tako smešna je bila vsa ta čajanka.

»Veš, Zofka,« je rekla mama, »strogo bi te morala kaznovati, da svoje goste na svoj god tako grdo žališ. A za danes ti bom prizanesla, da ne bodo drugi žalostni. Saj sem ti vendar prepovedala pripravljati čaj, pa ne ubogaš! Čajni pribor pa ti bom vzela, dokler se ne spametuješ.«

Gospe sta odšli. Pavle in Zofka sta bila rdeča od sramu, dobra Milka in Magda pa sta ju sprijaznili. Brž so pozabili ves prepir in se ves popoldan lovili po vrtu in igrali.

Albina Zakrajšek:

Zgodba o ministrantu Tončku

jih je prinesel Jožko in mu jih stlačil v žep. Ves je bil razigran, dasi se je še tu pa tam pri skoku malo opotekel.

»No, Tonček, po kaj si pa ti prišel? Imamo že drugega mini-

stranta, ko so pravili, da ti ne boš več vstal!« mu je rekel cerkovnik. »Katerega?« se je ustrašil Tonček. »Nobenega! Kaj ti ne pride na misel, da naš Jožko s kom drugim še ministrirati ne bi znal!« »Kakopa! Kaj nisem sedaj sam ministriral? Veš Tonček, pa je res že včeraj prišel Šimnov Francek v zakristijo in rekel, da bi rad ministriral; pa so mu gospod župnik odvrnili, naj še počaka, da se nič ne mudi in sem čisto lahko sam, dokler ti ne ozdraviš.« »Hm,« se je namrdnil Tonček, »saj bo še lahko prišel na vrsto, saj bom šel jaz služiti za pastirja.« »Kam?« je hotel vedeti Jožko, pa ni zvedel. Ves čas med mašo je premišljeval, kam naj bi šel Tonček, pa mu ni nič prišlo na misel. Takoj po maši se ga je lotil: »Veš, Tonček, to pa ni lepo od tebe, da mi ne poveš, kam boš šel služiti. Tako prevzeten si postal. Zmeraj sva bila prijatelja; zdaj si pa misliš: mi smo mi! in ti jaz še toliko nisem, da bi mi rekel: »Ti se pojdi zdaj solit, jaz pa grem — kamor že misliš!« »Saj ne grem še jutri, Jožko, to si neumen! Bom že šel, kadar bo kdo vprašal! Saj večkrat iščejo pastirje. Ne vem pa še nič, kam! Mislim pa iti šele spomladi. Kje je še to! Županovega očeta moram tudi še prej vprašati. Ti Jožko, kar zdajle grem k županu. Pojdi še ti z menoj, bova zvedela, pri čem sem in da ne boš rekel, da ti nič ne zaupam!« »No, saj ni treba brž tako zameriti; pa grem. Ampak dolgčas mi bo le po tebi, kadar boš šel.« »Pojdi no pa še dolgčas! Bogve zakaj! Ko da ni nobenega otroka več v Razorjih! Saj še meni ne bo, ko bom bogve kje v kakšni puščavi in hosti kje sam pasel. To bom vriskal, Jožko, to bo lepo, ti ne veš!« »Ti pa veš! Boš imel kakšne muhaste krave pa ti bo vse križem bezljalo, da še jokati ne boš utegnil, ne da bi še vriskal. Jaz bom rekel pri županu, naj ti ne pustijo služiti!« Pa ni bilo tako. Tonček je nekaj jecljal, da je že zadosti velik in bi šel rad služiti, če bi ga pustili. Mati mežnarica je prinesla na mizo zvrhano skledo žgancev in ukazala: »Alo, fanta, jest!« Oče županov je pa ta čas razkladal Tončku: »Prav nihče ti ne brani. Velik si res dosti. Ko sem bil jaz star deset let kot zdaj ti, sem že tri leta služil, da veš — in zato vem, kako je za otroka pri tujih ljudeh. Res ti nimaš doma nič dobrega; pa vendar ti nikjer ne bo bolje. No ja, nič ne rečem: pridnega človeka imajo povsod radi; pa se boš vendar do grla in še čez prenajedel službe. Jaz vem! Šestnajst let sem služil vsega skupaj in bi še, pa sem čakal, da je umrl gospodar, Bog mu daj nebesa, pijanec je bil, drugače pa dober človek, še predober, da so ga skubile pijavke krčmarske, reveža neumnega.

In oče sedanjega Janezovega gospodarja mu je posodil nekaj sto goldinarjev; menda nekaj okrog tisoč ali kali. Ta mladi Janez je potem bil dan za dnem pri nas in zahteval denar ter grozil, da bo tožil. Rezika, naša mati, se ni vedela kam obrniti, takrat sem pa jaz stopil na noge. Imel sem nekaj prihranjenega in nekaj repov sem prodal iz hleva. Delal sem kot črna živina.

Ko sva se z Reziko vzela, sem plačal Janezu ves dolg. Očital sem mu da je rajnkega gospodarja goljufal, da mu ni

nikoli toliko posodil kot zdaj terja. Hud je bil kot gad, rekel pa vendar ni, da lažem. Ljudje so govorili, da je rajnki že vse vrnil. Res, dostikrat lažejo, pa vendar brez nič ni nič; kar čisto na celo ni bilo izmišljeno, drugače ne bi Janez kar mirno požrl mojih besed. Tako je podpisal pobotnico, dasi nerad, da nima nič več terjati. Seveda, grunt mu je dišal. Toda kdor se tujega polakomni, mu še to, kar ima, nič ne odvrne. Vidva bosta še čakala, jaz ne bom, ko bo pri Janezovih prodano. Jakec že zdaj, pravijo, krađe doma kar na debelo, pa mu dajejo potuho. Kako je zadnjič Janez zrasel, ko se je Koprivar pritožil, da mu je Jakec iz same nagajivosti porezal mlade smrekce, da se mu jih je že čez petdeset posušilo, in kako je pretepel pozneje Ferjanovega Radkota, ki je pri Koprivarju izblebetal. Name je Janez še zmeraj hud zaradi grunta, ki bi mu takrat padel kot zrelo jabolko v naročje, ko bi mene ne bilo. Edinka Rezika bi morala iti pa za dekle.

Vsi bi jo zaničevali zaradi očeta in zaradi grunta. Tako pa še kar dobro in mirno gospodariva, kaj, mati!« je zadovoljno prikimal gospodinji, ki je prišla po prazno posodo. »Pojdi no pojdi, kaj boš to pripovedoval otrokom, ki komaj vedo, kdaj so lačni.« »Ne, tudi otroci morajo vedeti, da so vsake vrste ljudje na svetu in da ni vsakemu zaupati. Tako je, Tonček. Če bi rad šel, zastran mene lahko; ampak vprašat boš prišel prej in povedat, h komu. K vsakemu te jaz ne bom pustil!« »Seveda bom povedal, oče; kaj pa mislite! Pa zbogom in Bog plačaj za zajtrk!« je rekel za Jožka in zase Tonček.

Zunaj se je pobahal: »Vidiš, kako me imajo mežnarjev oče radi. Hej, saj me bodo imeli tudi drugod.« Strašno je bil ponosen, da je govoril mežnar z njim kakor z odraslem. Jožko se je pa namrdnil. »Kdaj sem že jaz vedel, da Jakec krađe. Ferjanovemu je dal tak lep revolver, ki ga je kupil na sejmu, pa se je bal Radko, da ne bi bil doma tepen in mu ga je dal nazaj. Meni so tudi doma že rekli, naj se ga ogibam, da ne bom še jaz kriv, kadar bo kaj ukradel. Pa so tudi naš ata že pravili, kako je Janez presleparil že marsikoga in da bo lahko kdaj še Jaka prosjačil od hiše do hiše. Ali greva zdajle na Grogarjevo sekati hosto? V soboto zvečer bomo kurili kres. Jaz grem domov po sekire; saj nekaj otrok je menda že gori.«

Jožko je šel domov. Tonček pa po kozo v hlev. Odvezal jo je in gnal v Grogarjevo hosto. Jožko je bil že vrh bukve in klestil, da je letelo vse križem. Drugi otroci so kar lomili od tal in nosili na kup. Tonček je splezal na krivenčast borovec in zavpil nad Jožkom: »Boš videl, kako se bodo Grogarjevi kregali, ko nismo nič vprašali, pa kar sekamo!« »Eh, kaj, naj se! Lepo bo pa le! Juhuhu!« zavriska Jož-

ko in zamahne s sekiro po trhli veji, da bi se skoraj v nogo vsekala. »Glej, Jožko, Grogarjeve plevice, kako so majhne kot pike; tistale na levi je mati Jera, čisto jo poznam, belo ruto ima, druge imajo pa rdeče.« »Ti boš pa črn, če se spraviš koj dolil!« zakliče Grogarjevka, ki je nesla malico plevicam. »Preklicani frkolini, kdo vam je ukazal škodo delat?« »Nič ne bodite hudi, mati!« odvrne Tonček, »kajne, da smemo nekaj hoste tukaj na vašem nasekati, da bomo kres kurili.« »No, le dajte le, ampak vprašali bi pa vendar lahko prej!« reče z mehkejšim glasom. Spomnila se je svojih otroških in dekliških let. Kako so včasih pele, dasi so bile utrujene od dela, dekleta. Vriskanja fantovskega pa ni bilo tiste večere ne konca ne kraja. Zdaj je vse minilo. Naj imajo vsaj otroci svoje veselje!

V soboto zvečer po avemariji se je zbrala cela gruča otrok na Grogarjevi hosti. V zvoniku je pritrkavalo k nedelji. Popoldne ni fantov doma in tudi vaščani pravijo, da je lepše, če zvečer pritrkava, ko je vse doma mirno in praznično.

Tako mehko so plavali glasovi zvonov čez skromno dolino in božali bele hišice, ki so bile vse okrašene z zelenjem in kresnimi rožami, kakor roka matere, ki zaziblje v sen svojega nebogljjenčka. Tako tiho so se dotikali mladih src kot prelepe sanje iz dni prvega detinstva; tako sladko so objemali starčke in trde gospodarje ter ponosne gospodinje kot zlati spomini iz davno minule, srečne in vedno iznova zaželene mladosti. Srca so postala mehka in duše je objela mila dobrota. Vsi so začutili, da so bratje in sestre in ni bilo zle misli v srcih tisto prelepo kresno noč. Otroci so silili v Tončka: »Kaj še ne boš prižgal?«

Deklic je bilo že strah in Belčeva Francka, jokavka, kakršna je bila, se je začela na ves glas kremžiti. Takrat je pa zagrmelo na bližnjem griču. Tonček je prižgal šop slame in jo vtaknil v kup suhe brinjeve hoste. Završalo je in zapresketalo, poškopilo je Tončka v razpaljena lica, razlilo se po vseh obrazih, obsijalo visoke redke

trepetlike, oblizalo suhe veje, nato pa zamrlo v preobilnosti svežih zelenih vej. Pokadilo se je iz kupa, plahi, urni, modri plamenčki so začeli objemati drobne veje, rdeči so se veselo prismehljali v temno noč in nazadnje so krepki, smeli in ponosni zlati plameni švigali kvišku. Ogorki so frčali proti nebu in padali nazaj, da se je zdelo, kot bi se utrinjale zvezdice s sivega neba. Otroci so od veselja vriskali. Nekaj deklet je prišlo gledat, s seboj so prinesle suhih butar in jih metale na kres, da je svetleje zagorelo. Po vseh gričkih in tu pa tam tudi po dolinah daleč naokoli so zagoreli kresovi. Povsod so odmevali vriski. Mednje

so se mešali streli topičev, razlegali se po grapah in se izgubljali med zvoki zvonov, ki so se nepretrgoma vsipali iz visokega zvonika. Dekleta so pele: »Rožic ne bom trgala.« Luna je priplavala izza gričev in se začudila svetlim kresovom, petju, vriskanju, streljanju in pritrkavanju, ki je kalilo pokoj sanjave noči. Na nebu so se zasmehljale zvezdice in se razvrstile po rimski cesti, kot bi hotele objeti presrečno zemljo.

Teden dni po kresovanju se je bliskovito hitro razširila novica, da pojde Tonček v mesto, ker ga bo dal nek ugleden gospod na lastne stroške šolat. Sam župan je prišel nekega večera k Jeri in ji razložil vso stvar takole:

»Veste, Jera, ob Tončka boste. Nek gospod iz mesta mi je pisal, da je slišal, kako se rad uči, da je najboljši na šoli in bi ga rad vzel k sebi, da bi ga dal študirat!«

»Oooo, tisto pa že ne! Rajnca še umreti ni mogla, dokler ji nisem na smrtni postelji obljubila, da bom jaz za malega črvička skrbela in pa ljubi Bog,« se je kar razjezila mati Jera in nadaljevala: »Fanta pred šestnajstim letom ne dam od sebe in če

mi tudi občina ne da zanj nobenega beliča! Bo že kako, saj je sedaj vsak dan večji!«

Medtem je vstopil Tonček, pozdravil in zagrnil okno, kar je bila Jera v razburjenju pozabila.

»Vidite, kako je brihten ta moj fant, na kaj vse ne misli in česa se vsega ne spomni, pa bi ga dajala tujim ljudem in v mesto, da bi na vse pozabil, še na Boga, nak, tisto pa že ne! Ne dam ga, pa ga ne dam!«

Tudi Tončku je bilo že znano, kaj so govorili. Po teh besedah se je ojunačil in pogumno stopil pred župana: »Gospod župan, ne grem pa ne grem od tod proč. In če bi me mati Jera s palico gonili stran skozi vrata, bi pa skozi okno nazaj k njim skočil!«

»O ti moj mali porednež! Saj te ne dam, za nobeno ceno ne dam! Kdo bi mi potem kozo pasel, kdo zajcem jest dajal!« je solznih oči govorila že priletna ženica.

Tako je tudi ostalo. Tonček je dorastel pri Jeri in od nje je hodil h krojaškemu mojstru v trg ter se izučil za krojača. Stare Jere, matere, ni nikoli pozabil. Na nagrobno ploščo ji je dal napis:

Tu počiva Jera Mehčan,
najboljša mati in rednica.

† **Valentinčič Pavla**, uč. II. r. lj. šole na Lavrici. Po kratki bolezni si nas zapustila. Bila si bolna 14 dni in 15. dan si se preselila v večnost. Kako sta zakojala očka in mamica ter sestrici, ko si izdihnila svojo dušo. Pa tudi me součenke smo zajokale, ko smo v šoli izgubile najpridnejšo sošolko. Tvoj grob smo posule s cvetjem. Zdaš se igraš z angelci pri Bogu.

Součenke IV. razr. lj. šole, Laverca.

† **Pepca**. V četrtek 12. marca 1942 ob pol šestih zjutraj je odšla od nas naša ljubljena Pepca. Bila je najboljša učenka v šoli, dobra in prijazna z vsakim človekom. Rada je hodila Jezusa obiskovat, ker ga je zares ljubila. Tudi Marijo je zelo častila. Zdaš se pa naša draga Pepca tam v nebesih veseli z angelčki. Bila je krasna deklica. Meni se škoda zdi take lepe deklice. V šoli je zmeraj tako lepo sedela. Nikoli ni bila opominjana. Součenke smo jo zelo rade imele. Tudi ona je imela vse rada. Z nobenim se ni kregala. Ko smo zvedele, da je umrla, smo vse zajokale. Pepca je bila moja prijateljica. Kako se bo poznalo, da je ne bo več v razredu. Ob njenem grobu sem govorila. Nisem pa mogla vsega razločno povedati, ker sem jokala. Vsi razredi so jo šli pokropit in jo spremili h grobu. In tam pri grobu smo tudi zapele, a slabo, ker smo jokale. Pepca, zakaj si odšla od nas? Tvoji dobri starši, ki so zate tako lepo skrbeli, so ostali sami s tvojo sestrico. Pepca, prosiš za nas!

Šonc Mari,
učenka III. razr. v Šmihelu.

† Rezika Šifrer, učenka II. razr. Ij. šole v Kočevju. Sončni žarek našega razreda je ugasnil. Naš slavček je utihnil, k Mariji je pohitel, da ji bo za majnik žgolel. Ni še leto, odkar smo stali pri odprtem grobu njene starejše sestrice in sedaj je smrtni angel iztrgal najmlajšo iz naročja ljubeče mamice, iz objema skrbnega očeta. Tako tiho je prišel, pri veseli igri jo je prijel za ročico, pretrgal srebrni smeh, da bo odslej Jezusa razveseljeval. Zajokala je mamica, zadrhtel očka v bolečini, onemel v srčni boli brat, presunljivo zaihtela osamljena sestra: »Je li to mogoče?« Saj je dobra Rezika še to jutro skakljala z njo, ko je odhajala v šolo, se poslavljalala od nje in sedaj ob povratku jo najde blede, umirajočo. O Bog! Skupaj sta se učili, prepevali in risali, se veselili ob igri, skupaj sanjali svoje mlade sanje, eno srce, ena duša. Pa je iztegnil Gospod roko in utrgal beli, nedotaknjeni cvetek. Vzljubil Ga je. Vzljubil že, ko je prvič pristopila k božji mizi s polnim naročjem cvetja — žrtvic za svojega Jezusa. S kolikim veseljem se je pripravljala na ta veliki dan. Ko jim je g. katehet dejal: »Kdor hoče priti v nebesa, mora biti svetnik,« je vzkliknila: »Ko bom jaz svetnica, se ne bom dala dolgo prositi, takoj bom vsakega uslišala!«

O kolikokrat je prihajala k Prijatelju malih in nikoli prazna. Devet prvih petkov je opravila, že drugih devet je teklo in že se je veselila: »Spet bo kmalu prvi petek!« Pa ne bo več Rezike med našimi malimi, iz nebes bo gledala nanje, ki ne morejo pozabiti malega angela. O, prosi, Rezika, za mamico, očka, sestrico in bratca, pa za nas, ki si nam bila lučka in nam bo spomin nate svetil v temnih dneh.

Tvoje žalujoče součenke.

Osje gnezdo

(Zgodba brez besed)

Rešitev ugank v Lučki št. 8

1. Riba — Ibar — Bara — Arad.
2. Rabi — Ahar — Bari — izid.
3. Rob, ona, žir, nos, Iva, vas, Eva, nož, Ela, car = Rožni venec.
4. pega — šega, svet — smet, obed — obad, urad — urar, brod — bron, krek — krik, obet — ocet, Aden — eden. — Debele črke povedo: Šmarnice.

Vse uganke v »Lučki« št. 8 so pravilno rešili: Marolt Jožica, Gornik Stanko, Kotnik Amalija, Rudolf Milan, Marolt Ivan, Mišič Malči, Ramovš Marija, Magister Milan, Turk Ciril, Julijana Rudolf, Lavrič Sanda, Urbas Ivan, Marolt Amalija, Petrič Ljudmila, Zabukovec Marta, Benčina Julka, Ponikvar Malka, Čampa Jožica.

Izžrebani so bili:

Ramovš Marija, uč. 3. c. r. Bežigrad. — Rudolf Milan, uč. 4. r. Slovenska vas 62, p. Stara cerkev. — Marolt Jožica, uč. 4. r. Nova vas pri Rakeku. — Magister Milan, dij. II. r. Baragovo semenišče.

PRIJATELJČKI!

Pazite, da boste tudi v počitnicah nadaljevali pobožnost deveterih prvih petkov!

Tudi v počitnicah živite kot dobri kristjani. Vsakdanje molitve opravljajte z veliko vnemo in na »Jezusove dneve« ne pozabite. S sv. obhajilom, z molitvijo in zatajevanjem boste najgotoveje izprosili od Gospoda mir vsemu svetu.

Urednik.

»Lučko« izdaja in tiska Ljudska tiskarna v Ljubljani (predstavnik Jože Kramarič). — Stane za vse leto 5 lir. Urednik: Gen. lektor P. Krizostom Sekovanič O. F. M., Ljubljana, Marijin trg 4. — Uprava: Ljubljana, Koptarjeva 2. H. Ničman. — Izhaja mesečno.